

Verksamhetsplan 2020

LOKALKRAFT LEADER ÅLAND R.F.

Föreningen Lokalkraft Leader Åland verkar för landsbygdens utveckling på hela Åland och deltar i förverkligandet av Ålands utvecklingsprogram och Europeiska Unionens utvecklingsprogram genom att tillämpa Leadermetoden och lokalt ledd utveckling genom Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020 och Det operativa programmet för havs- och fiskerinäringen 2014-2020. Föreningens syfte är, att utgående från Ålands befolknings egna behov och värderingar, verka för att bevara den lokala servicen och de lokala arbetsplatserna, kunnande och sysselsättning, samt befrämja och utveckla den lokala befolkningens och besökarnas trygghet och trivsel i enlighet med principerna för hållbar utveckling.

Förverkligandet sker genom att:

- Verka för lokalt ledd utveckling över hela Åland
- Ordna informations- och skolningstillfällen och studieresor för sina medlemmar
- Utreda privata och offentliga finansieringsmöjligheter
- Informera, aktivera och koordinera verksamheter inom ramen för målsättningen.
- Samarbeta med invånare, byalagen, föreningarna, kommunerna, organisationerna, institutionerna och göra utvecklingsstrategier och framtidsplaner
- Uppehålla samarbete och bilda nätverk och referensgrupper både på lokal, nationell och internationell nivå

Målsättning 2020

- Mobilisera lokalt ledd utveckling över hela Åland
- Mobilisera och aktivera projektidéer till Leader-strategin 2014-2020
- Mobilisera och aktivera projektidéer till FiskeLeader-strategin 2014-2020
- Sträva till att utöka antalet medlemmar i Lokalkraft Leader Åland r.f
- Ge råd gällande användningen av det elektroniska ansökningsverktyget Hyrrä
- Öka kännedomen om Lokalkraft Leader Åland, förankra Leadermetoden och lokalt ledd utveckling
- Bevaka och delta i arbetet med nästa programperiod
- Se över eventuella insatser inför Ålands 100 års jubileum 2021-2022
- Fungera som projektägare för egna projekt

Egna projekt

Lokalkraft Leader Åland, som förening och lokal aktionsgrupp, kan åta sig att driva egna projekt, temaprojekt som samordnar och finansierar flera mindre åtgärder eller interregionala och samarbetsprojekt inom Leaderområden.

Under 2020 planerar föreningen driva följande projekt:

- **Fisken ska fram (FLAG)**
Temaprojekt som samordnar och finansierar flera mindre fiskevårdsåtgärder
Projektet är pågående sedan 2017, avslutas i slutet av 2020
- **Hållbarhetsprojekt Spektrum (LAG)**
Samarbetsprojekt med Finlandssvenska 4H
Projektansökan väntar på godkännande av LR, projektet förväntas påbörjas i början av 2020
- **Havsöring från hav till hav (FLAG)**
Samarbete med Leader Bohuskust och Gränsbygd
Projektansökan är påbörjad under slutet av 2019 och är ännu under behandling

Även övriga projekt kan initieras i mån av efterfrågan, behov och resurser.

Finansiering

Alla Ålands 16 kommuner samt 60 organisationer och 20 privatpersoner är i dagsläget medlemmar i Lokalkraft Leader Åland. Tack vare medlemsavgifterna kan en fortsatt kvalitativ och bärkraftig verksamhet tryggas då programperioden avslutas och arbetet med en ny period byggs upp. Detta är avgörande för att bibehålla de nätverk och arbetssätt som redan arbetats upp i snart två perioder. Dessutom kan medlemsavgifterna användas till motfinansiering i transnationella och interregionala samarbetsprojekt mellan lokala aktionsgrupper för samhällsnyttiga åtgärder, för temaprojekt som samordnar mindre investeringar och utvecklingsprojekt på Åland, samt andra åtgärder kopplat till landsbygdsutveckling.

LOKALA AKTIONSGRUPPEN OCH LEADERPROJEKT

Lokalkraft Leader Ålands lokala aktionsgrupp (LAG) är genomförare av lokalt ledd utveckling utifrån Leaderstrategin för Åland 2014-2020, vilken är framtagen inom ramen för Ålands Landsbygdsutvecklingsprogram under samma period. Strategin strävar efter en balanserad utveckling av landsbygdsområdet Åland där ledorden är "En smart och hållbar tillväxt som inkluderar alla". Lokalkraft Leader Åland är medaktörer i nätverket bärkraft.ax och stöder indirekt förverkligandet av Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda bland annat genom att stöda hållbara projekt.

Målsättningarna (tyngdpunkter) i Leaderstrategin 2014-2020:

	Andel av strategin* (budget)	Antal projekt som beviljas stöd (mål)	Förordat stöd till projekt t.o.m. nov-19	
SAMHÄLLSUTVECKLING	37 %	30	99%	19
NATUR & MILJÖ	44 %	19	73 %	20
KUNSKAP	15 %	7	99 %	4
SAMARBETE (LAG)	4 %	1	79 %	1
Totalt	100 %	57	87 %	44

* exkl. drift för genomförande (LAG)

Målsättning under 2020

- Ge stöd, hjälp och rådgivning åt nya och pågående projekt
- Bevilja de sista budgeterade medlen till projekt
- Informera om pågående projekt, verksamhet och möjligheter inom Leaderstrategin genom hemsidan, SoMe, media, och nätverk
- Utvärdera programperioden

Finansiering och organisation

Efter en första programperiod av Leadermetoden på Åland (2007-2013) tog Lokalkraft Leader Åland fram ett förslag på en lokal utvecklingsstrategi för perioden 2014-2020. Programperiodens start försenades, men den 30.09.2015 godkände Ålands landskapsregering Lokalkraft Leader Åland som genomförare av Leadermetoden inom Landsbygdsutvecklingsprogrammet på Åland, med en finansieringsram om 1 644 000 euro, varav driftbidrag om ca. 300 000 euro vilket skall redovisas senast 31.12.2021.

Den lokala aktionsgruppen (LAG) är den grupp av människor som ansvarar för att den lokala utvecklingsstrategin förverkligas och behandlar och förordar stödansökningar. För administrationen och samordningen av detta anlitas en koordinator. Under 2019 anlitas även konsulter för att mobilisera fler projekt som har direkt miljöförbättrande inverkan, till exempel sedimenteringsdammar och våtmarker som minskar näringsläckage. Avtalet fortsätter i mån av

Verksamhetsplan 2020

möjlighet och efterfrågan. Utbildning och exkursion för att träffa andra som arbetar med miljöförbättrande åtgärder med vinn-vinn syfte i jordbrukslandskap eller inbjudande av konsulter utifrån för inspiration kan också ingå vid behov.

Den lokala aktionsgruppen, LAG, består av 9-18 medlemmar. Medlemmarna skall representera de tre olika sektorerna i samhället: den ideella, den privata och den offentliga sektorn. Könsfördelningen skall vara jämn, men minst 60 resp. 40 %. Minst en ungdomsrepresentant skall ingå i gruppen. Föreningens medlemsmöte väljer gruppen. Ledamöterna väljs för två år i taget, där hälften i gruppen är i tur att avgå varje år. Alla ledamöter skall representera medlemmar i Leader Åland.

Leaderprojekt och driften av LAG (den lokala aktionsgruppen) har en budgetram inom strategin i ett moment i Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020 och finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och av Ålands Landskapsregering med en finansieringsram om 1 644 000 euro, varav driftbidraget utgörs av 300 000 euro och skall redovisas senast 31.12.2021.

Vid slutet av 2019 beräknas 13 % av budgeten för projektstöd, ca 170 000 euro, finnas kvar att fördela till projekt med Leadermetoden genom LBU-programmet (inklusive 10 000 euro som är budgeterade för samarbetsprojekt mellan Leaderområden).

Allmännyttiga investeringar eller utvecklingsprojekt kan få 60 eller 80 % i stöd och sökas av registrerade organisationer med FO-nummer. Projekt med stor potential för såväl innovation som miljövärden prioriteras. Insatser som ämnar öka miljömedvetenheten, miljöförbättrande insatser, användandet av naturen som resurs, kultur- och fritidsprojekt och projekt som syftar till kompetensutveckling och kunskapsutbyten med målet att öka entreprenörskapet och andra projekt som har syfte att öka livsbetingelserna, är exempel på åtgärder som passar inom strategin.

FISKETS LOKALA AKTIONSGRUPP OCH FISKELEADERPROJEKT

Strategin Ett hållbart fiske-Åland genomförs inom ramen för Det operativa programmet för fiskerinäringen på Åland 2014-2020. Fiskets lokala aktionsgrupp (FLAGs beslutande organ) förordar projekt som har direkt betydelse för fisk- och vattenmiljön, projekt som lyfter den allmänna kunskapsnivån gällande fiskerinäringen, havsmiljön eller kulturarvet och projekt som lyfter fram eller förbättrar upplevelsen av fisk- och havsmiljö för lokalbefolkningen och för turister.

Inom utvecklingsstrategin "Ett hållbart Fiske-Åland" finns ca 52 % av finansieringsramen (250 000 euro) kvar till projektstöd. Målområdena är Miljö, Kunskap och Upplevelse. 24 projekt har förordats stöd men den genomsnittliga stödsumman har varit betydligt lägre än uppskattat då utvecklingsstrategin skrevs. Fiskets lokala aktionsgrupp menar att det finns både behov, initiativ och idéer på Åland men att det behövs kraft för att hitta genomförare. Driftbudgeten för fiskets lokala aktionsgrupp har tidigare varit liten och har under 2019 beviljats en omfördelning vilket möjliggör mer resurser för mobilisering och aktivering av idéer som passar inom strategin och kan förverkligas till projektsökningar.

Utdrag ur behovsidentifieringen:

- Vattenmiljön i Östersjön är av avgörande vikt för det åländska samhällets attraktionskraft
- Tillgänglighet till vatten gynnar både lokalbefolkning, inflyttning och företagare
- Förbättra förutsättningarna för att bedriva företagande i koppling till fisketurism och upplevelser i det natursköna åländska skärgårdslandskapet
- Utökad samarbete inom lokalsamhället för en optimal förvaltning av vattnen

Målsättning under 2020

- Ge stöd, hjälp och rådgivning åt nya och pågående projekt
- Mobilisera projektidéer
- Bevilja finansiering till projekt
- Informera om pågående projekt, verksamhet och möjligheter inom FiskeLeaderstrategin genom hemsidan, SoMe, media, och nätverk
- Utvärdera programperioden

Finansiering och organisation

Den 05.04.2016 godkändes Leader Ålands förslag till lokalt ledd utvecklingsstrategi inom ramen för Det åländska genomförandet av Finlands operativa program för fiskerinäring 2014-2020 med en finansieringsram om 600 000 euro, varav driftbidrag om 90 000 euro. Under 2019 godkändes en omfördelning vilket medförde en ökning av driften till 120 000 euro. FiskeLeaderprojekt och driften av FLAG (fiskets lokala aktionsgrupp) finansieras med medel från Europeiska havs- och fiskerifonden och Ålands Landskapsregering genom Det åländska genomförandet av det operativa programmet för fiskerinäringen 2014-2020.

FLAG består av 9-18 medlemmar, varav minst 2/3 med bakgrund inom yrkes-, sport- eller husbehovsfisket, vattenägare, fiskodlingen och miljöorganisationer. De resterande ledamöterna väljes utgående från kompetens.

INFORMATION OCH SYNLIGHET

En stor del av Lokalkraft Leader Ålands uppgift som genomförare av Leadermetoden/lokalt ledd utveckling är att sprida information om EU-programmen och Leaders roll i beviljandet av bidrag. Minst 10 % av den lokala aktionsgruppens driftsbudget skall gå till informationsåtgärder. Föreningen skall informera om att medel i EU-programmen möjliggör förverkligande av projekt, samt se till att öppenhet finns så att fler kan ta lärdom och hjälp av dem som redan har erfarenhet av Leaderprojekt. Information om det aktuella arbetet i programperioden kommer att spridas bland annat genom media, sociala medier, hemsidan, informationstillfällen, medlemsbrev och digitalt till övriga kontakter. Pressmeddelanden kommer kontinuerligt att skickas ut om det aktuella i Lokalkraft Leader Ålands verksamhetsfaser samt genom uppmärksamhet kring våra projektägares projekt. Hemsidan uppdateras kontinuerligt för att vara tilltalande och har kontinuerligt besökarna, målgruppen och tydligheten i fokus. Informationsmaterial för olika orienteringar i Lokalkraft Leader Ålands verksamhet och projektrådgivning fortsätter förbättras med pedagogisk och inspirerande framtoning. För att lyfta projekten på hemsidan kan vissa platsbesök göras för att ta fram både video- och bildmaterial.

SKOLNING, SAMARBETE OCH NÄTVERKANDE

Det är viktigt att de som sitter i styrelsen för föreningen och de som ingår i aktionsgrupperna har kunskap om de regelverk som finns samt känner sig säkra i sin roll och kan axla det ansvar som deras plats innebär, för att kunna ta bra beslut och på ett gediget korrekt sätt genomföra den pågående programperioden. Skolning kommer att ordnas kring strategin och arbetsprocessen, om utvärdering och om det elektroniska stödsystemet, förslagsvis i samband med projektbesök.

Utbudet av skolningar och seminarier följs via Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling, ENRD, FARNET och andra nätverk. Landsbygdsnätverkets enhet i Finland står till förfogande för rådgivning, hjälp att hitta samarbetspartner och finansiellt stöd för skolningar, föreläsningar och utbildningsresor vid behov.

Några övriga nätverk och arrangemang som föreningen deltar i under året; Leaderaktualitetsdagar i Finland, Svenska Landsbygdsriksdagen, Finlandssvenska landsbygdsriksdagen, nationella Landsbygdsparlamentet i Finland, deltagande i Hela Norden Ska Levas vår- och höstmöte, ledningsgruppsmöten Ålands Landsbygdscentrum, IDNET – identitetsbaserat nätverk i Svenskfinland och Åland, styrgruppen för landsbygdsutveckling, hållbara livsmedelsstrategin, medaktörsmöten för Bärkraft.ax och åtgärder kopplat till det, Water Management Task Force – inofficiell grupp för pågående miljöprojekt.

Föreningen har en fortsatt tät kontakt med Ålands landskapsregering, bland annat näringsavdelningen, utbildnings- och kulturavdelningen samt social- och miljöavdelningen, i frågor kring genomförandet av de olika programmen och synergieffekter kring parallella projekt och åtgärder.

Samarbetet mellan Östersjöområden och skärgården, samt andra leaderområden i Norden och Europa fortlöper för utveckling. Övriga samarbetspartner är verksamheter med liknande målsättningar och målgrupp, som exempelvis Central Baltic, Ålands Näringsliv, Ålands Natur & Miljö, Företagsam skärgård, och organisationerna inom Ålands landsbygdscentrum. Lokalkraft Leader Åland har även representation i nätverket bärkraft.ax för Ålands Hållbarhets- och utvecklingsagenda, det identitetsbaserade nätverket IDNET i projektet Svenskfinland som brobyggare och pilotområde, föreningen Hela Norden ska leva och styrgruppen för landsbygdstuveckling samt deltar i övervakningskommitténs möten för att följa genomförandet av LBU-programmet.

Av Finlands femtiotal Leaderområden är fem svensk-/tvåspråkiga. Grupperna har kontinuerlig kontakt för erfarenhetsutbyte och samarbete. Våren 2020 kommer Leaderområdet SILMU i Östnyland att stå som värdar för nästa LAG-träff.

Verksamhetsplan 2020

KOMMUNIKATIONSPLAN OCH KALENDARIUM

Vad?	När?	Beskrivning	Utförs av
Medlemsbrev	Vinterbrev	Utskick med information om aktualiteter	Lokalkraft Leader Åland
Utvärdering av 2019	Januari	Insamling av utvärderingssvar, platsbesök	LAG och FLAG
Skolning för LAG	Början av 2020	Skolning i arbetsprocess, strategi, Hyrrå	LAG
Skolning för FLAG	Början av 2020	Skolning i arbetsprocess och strategi	FLAG
Informationsinsats för stödmöjligheter	Januari-februari	Öppna tillfällen, informationsspridning, pressmeddelanden, information om projektstöd och elektronisk ansökning	LAG och FLAG
Marknadsförings- och undersökning	Början av 2019	Extra resurs anlitas för FLAG	FLAG
Delredovisning av FLAG-drift	31 mars	Ekonomisk redovisning och lägesrapport	FLAG
Delredovisning av LAG-drift	31 mars	Ekonomisk redovisning och lägesrapport	LAG
Informationsspridning och nätverkande	Våren 2020	Delta i kommundirektörernas möte	LAG och FLAG
LAG-träff i Nyland	Våren 2020	Årlig träff för de tvåspråkiga/ finlandssvenska leaderområdena	LAG
Medlemsbrev	Inför vårmöte	Utskick med information om aktualiteter och kallelse till vårmöte	Lokalkraft Leader Åland
Vårmöte	Inom mars-april	Bokslut och verksamhetsberättelse 2019, tillsättande av valberedningskommitté	Föreningens medlemmar
Strategidag och projektbesök	Våren 2020	Strategidag och projektbesök	LAG
Vårmöte Hela Norden ska leva	28 april	Deltagande i vårmöte HNSL på Färöarna	Lokalkraft Leader Åland
Leaderaktualitetsdagar	5-7 maj	Deltagande i Nyslott, Landsbygdsnätverket arr.	LAG
Svenska landsbygdsriksdagen	8-10 maj	Evenemang för lokal utveckling och landsbygdsfrågor, arr Hela Sverige ska leva	LAG
ÖK-möte	xx maj	Deltagande i övervakningskommitténs möte för ESI-fonderna (ej EHFF)	LAG
Utvärdering	Våren 2020	Utvärdering av programperioden	LAG
Utvärdering	Våren 2020	Utvärdering av programperioden	FLAG
Medlemsbrev	Sommarbrev	Utskick med information om aktualiteter	Lokalkraft Leader Åland
Finlandssvenska landsbygdsriksdagen	10-11 september	Evenemang för lokal utveckling och landsbygdsfrågor, arr. Leader SILMU	LAG
Delredovisning av FLAG-drift	30 september	Ekonomisk redovisning och lägesrapport	FLAG
Delredovisning av LAG-drift	30 september	Ekonomisk redovisning och lägesrapport	LAG
ÖK-möte	xx november	Deltagande i övervakningskommitténs möte för ESI-fonderna (ej EHFF)	LAG
Medlemsbrev	Inför höstmöte	Utskick med information om aktualiteter till höstmöte	Lokalkraft Leader Åland
Höstmöte	Inom okt-nov	Budget och verksamhetsplan 2021, val av medlemmar till styrelse, LAG och FLAG	Föreningens medlemmar
Informationsinsats för stödmöjligheter	Löpande	Öppna tillfällen, informationsspridning, pressmeddelanden	LAG och FLAG
Informationsspridning och nätverkande	Löpande	Delta i olika organisationers evenemang och möten	LAG och FLAG
Projektbesök FLAG	Augusti	Utvärdering och platsbesök	FLAG
Höstmöte Hela Norden ska leva	Oktober	Deltagande i höstmöte HNSL	Lokalkraft Leader Åland
Projektrådgivning	Löpande	Rådgivning vid ansökning och redovisning	LAG och FLAG
Hemsida och sociala media	Löpande	Information om aktualiteter och projekt	Lokalkraft Leader Åland
Pressmeddelande	Löpande	Information om aktualiteter och projekt	LAG och FLAG
Ansökningsdeadline	Löpande	Utlyses genom hemsida och SoMe	LAG och FLAG
Behandling av ansökningar	Löpande	Behandling av inkomna stödansökningar	LAG och FLAG